

A zsidó szervezetek négy év alatt négyszázezer menekült zsidó letelepítését kérik az eviani konferenciától

Amerika kívánságára az eviani konferencia a nemzsidó politikai menekültek ügyeivel is fog foglalkozni. Százhuszmillió dolláros nemzetközi kölcsönt vesznek fel. Viktor Basch megrendítő felhívása

Evian les Bains, július 4. Az eviani menekültügyi konferencia napirendjére a zsidó szervezetek tervet dolgoztak ki 400 ezer fiatal zsidó férfi és nő letelepítése érdekében. A tervek szerint az emigrációs munkálatok számára 120 millió dollár van szükség, amelyet nemzetközi kölcsön alakjában fognak előteremteni. A terv részletei a következők:

1. Négy év alatt 400 ezer fiatal zsidó kivándorlást kell elősegíteni. Ezeknek fele — évente 50 ezer — Németországból és Ausztriából vándoroljon ki.

2. Az évi kivándorló közül 50 ezer vándoroljon Palesztinába, 50 ezer az Egyesült Államokba (ez a szám megmarad a bevándorlási kvóta keretei között) és 20 ezer pedig más bevándorlási

országba.

3. A 400 ezer kivándorló közül kb. 150 ezer ember vagy saját erejéből, vagy pedig rokonai segítségével fogja tudni finanszírozni letelepedését. 250 ezren rálesznek utalva, részben vagy egészben a nyilvános támogatásra. Ha hozzájárulunk az utazás és a letelepedés költségeit és pedig fejenként 450 dollárt, akkor ez az összeg kifogja tenni a 120 millió dollárt, ide számítva a szervezés költségeit.

Minthogy ezt a hatalmas összeget nem teremthetik elő a zsidó szervezetek, kell hogy 5 százalékos, 20 év alatt visszafizetendő nemzetközi kölcsön segítse megvalósítani a tervet.

A menekültügyi probléma veszélyt jelent az európai békére

E terv megalkotói az eviani konferenciában annak a jelét látják, hogy a haladott országok lekiismeretét fölébresztette a menekültek szenvedése. Immár nemcsak a németországi és ausztriai zsidók sorsa fogja érdekelni a konferencia tagjait, hanem a lengyelországi, romániai és magyarországi zsidók sorsa is. A Harmadik Birodalom antiszemita politikája nem szigetelődött Németországra, hanem kihatott más országok bizonyos pártjaira, akik a kormányokat egy zsidóellenes kurzusba irányították.

A zsidó szervezetek annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy a menekültügyi probléma közvetlenül, vagy közvetve veszélyt jelent a nemzetközi béke számára, mert az igazságtalanság forrása más államok legitím érdekeivel szemben. Már emiatt is remélni lehet, hogy a konferencia eszközöket fog találni, ha nem is a probléma teljes megoldására, de legalább is annak kihatásaiban való enyhítésére. A zsidó szervezetek két utját fogják javasolni az akciónak:

1. Meg kell kísérelni baráti intervenciókat az illető kormányoknál, hogy ezen országok egyik kisebbsége ne szenvedjen szegénységben és bizonytalanságban.

2. Biztosítani kell a menedékkérel azok számára, akiknek egyetlen „bünyük”, hogy egy bizonyos néphez és valláshoz tartoznak.

A szervezetek ráfognak mutatni arra hogy abban az esetben, ha az eviani konferencia hallgatólagosan beleegyezik abba, hogy egy tehetetlen kisebbséget megnyomorítsanak azzal, hogy megfosztják őket polgári és emberi jogaitól, bizonyos kormányok felbátorítva érezhetik magukat, hogy kövessék a példát és ők is hasonlóképpen bánjanak el országukban élő kisebbségekkel. A zsidó szervezetek ennek megfelelően felfogják szólítani az Evianban képviselt kormányokat, hogy

minden kétséget kizáró formában utasítsák vissza azt a felfogást, mint ha nem lenne többé hely zsidók számára azokban az országokban, ahol évszázadok élnek és melyeknek anyagi és szellemi fejlődéséhez hozzájárultak.

Az ilyen zsidóellenes politika aláássa a jog és igazság alapjait és pedig nemcsak azokban az országokban, ahol a jogsérelmet gyakorolják, hanem az egész világon. A rossz példa ragadós, az igazságtalanság országból-országba szivárog és akkor egyetlen vallási, vagy nemzeti kisebbség nem lesz biztos a hatalom és a jogfosztás terrorjától.

Nemcsak a zsidóprobléma kerül színpadra

Az utóbbi napokban újabb bejelentések történtek néhány kormány részéről, akik képviselőket fognak küldeni a menekültügyi konferenciára. Eddig 30 állam jelen-

tette be részvételét. A kormányokat fel fogják hívni, hogy közöljék a konferenciával bizalmasan, milyen típusú bevándorlókat és mennyit hajlandók befogadni. Az Egyesült Államok részéről kidolgozott program szerint Rooseveltnél, aki a konferenciát kezdeményezte, nemcsak a zsidók problémáját kívánja megválaszolni Evianban, hanem a politikai menekültkérdés egész komplexumát. Erre nézve Amerikában már beható tárgyalások folytak a nemzsidó vallási és politikai közületekkel is. Az eviani konferenciának segítséget kell nyújtania a fasiszta rendszer áldozatainak, katolikusoknak és protestánsoknak egyaránt. Természetesen a spanyolokat is figyelembe kell venni. Az amerikai „Commonwealth” című katolikus újság szerkesztője, George Schusztter, az amerikai delegációval máris közölte, hogy hozzávetőleg 100 ezer katolikusnak kellett elhagynia Ausztriát. Az amerikaiak jól vannak informálva az Ausztriában élő katolikusok sivar helyzetéről.

Az Unio javaslatai

Az amerikai kormány a következőket ajánlja:

1. A konferencia találjon módot a politikai menekültek letelepítésére. Politikai menekülteknek tekinthetők azok, is akik a jövőben elhagyják a német birodalom területét elhagyni.

2. A konferenciának bizalmas értesítéseket kell kapnia a kormányoktól, hogy az illető ország milyen kategóriájú és hány bevándorlót engedhet az országba.

3. A konferencia teremtsen a menekültek számára abban az esetben, ha az illetők nem tudták átmenekíteni papírjaikat, egy új igazolási rendszert.

4. A konferencia állítson fel nemzetközi irodát, valamelyik európai fővárosban, amely dolgozzon ki alapos programot a menekültügyi probléma megoldása számára.

5. A konferencia az egyes résztvevő kormányok számára dolgozzon ki tétiseket, amelyek alapján menekültügyi kérdéseket a lehető leggyorsabban oldják meg.

A konferenciára eddig a következő államok igérték be delegátusait: Argentína, Belgium, Bolívia, Brazília, Kanada, Chile, Kolumbia, Costarika, Kuba, Dánia, Dominica, Ecuador, Franciaország, Angolország, Guatemala, Haiti, Honduras, Hollandia, Mexikó, Újzéland, Nikaragua, Norvégia, Panama, Paraguai, Peru, Svédország, Svájc, Uruguay, Venezuela, Egyesült Államok.

A konferenciára csak olyan államokat hívtak meg, amelyek bizonyos mértékben bevándorló országoknak tekinthetők. Amelyek nem tartoznak e kategóriába, nem is kapnak meghívót.

London, július 4. Az angol alsóházban McGovern képviselő kérdést intézett a mi-

niszterelnökhöz, vajjon hajlandó-e összehívni olyan konferenciát, amely elhatározza Németország politikai pénzügyi és gazdasági bojkottját, abból a célból, hogy Németországot rábíráják a zsidók helyzetét politikájának megszüntetésére. A konferencia tagjai legyenek Anglia, Franciaország, Egyesült Államok és a velük rokonszenvező más országok megbízottjai.

A miniszterelnök helyett Butler külügyi államtitkár válaszolt.

— Az angol kormány — mondotta Butler — nincs abban a helyzetben, hogy ezt a javaslatot elfogadja.

McGovern: Butler ur van-e abban a helyzetben, hogy konferencia révén, vagy más uton kieszközölje a németországi kisebbségek rosszindulatú, gonosz kezelésének megszüntetését?

Butler: Az angol kormánynak a zsidó problémával szemben való szimpátiáját bizonyítja az, hogy részt vesz az eviani konferencián.

Thos Williams kérdést intéz a miniszterelnökhöz, vajjon a német kormány válaszolt-e az angol állampolgárságu és Németországban élő zsidók helyzetéről? Ezekről a zsidóktól ugyanis bekérlik Németországban a vagyonukról szóló kimutatást. Erre a kérdésre is Butler válaszolt.

— A német kormány úgy informálta az angol kormányt, hogy jóllehet angol állampolgárságu zsidók a Göring-féle rendelet értelmében tartoznak bejelenteni németországi vagyonukat, az illetékes közigazgatási hatóságok azonban elfognak tekinteni attól, hogy kikényszerítésük a regisztrálást, abban az esetben, ha az il-

lető angol állampolgár volt, ha nem volt, ahol ez

Páris, július 4. George Bonnet, francia külügyminiszter tegnap fogadta az eviani menekültügyi konferencia delegátusa vezetőjét, Henry Berengert, akivel hosszasan megtárgyalta a konferenciával összefüggő kérdéseket. A konferencia vezértitkárát Jean Boncournt választották meg, aki fia Paul Boncourtnak, az egykori francia külügyminiszternek.

„Hátravézer gyermek életét mentette meg”
Bécs, július 4. Dr. Knoepfelmacher, a hetven éves híres zsidó gyermekorvos öngyilkosságát követett el. Hátrahagyott levelében többek között ezeket írja: „Hátravézer gyermeknek életét mentettem meg. Most ennek a jutalmát kapom azaz, hogy önként távozom az életből.”

Jean Boncour lesz az eviani konferencia főtákkára

Párizs, július 4. George Bonnet, francia külügyminiszter tegnap fogadta az eviani menekültügyi konferencia delegátusa vezetőjét, Henry Berengert, akivel hosszasan megtárgyalta a konferenciával összefüggő kérdéseket. A konferencia vezértitkárát Jean Boncournt választották meg, aki fia Paul Boncourtnak, az egykori francia külügyminiszternek.

„Hátravézer gyermek életét mentette meg”

Bécs, július 4. Dr. Knoepfelmacher, a hetven éves híres zsidó gyermekorvos öngyilkosságát követett el. Hátrahagyott levelében többek között ezeket írja: „Hátravézer gyermeknek életét mentettem meg. Most ennek a jutalmát kapom azaz, hogy önként távozom az életből.”

Capitol Mozgó

Csak pár napig!
Az utolsó évek legnagyobb, legszebb filmoperettje! BOLVARY remekműve!

Nem kérdelem ki vagy!

Robert Stolz zene!

Főszereplők: GUSTAV FRÖHLICH, LIANE Haid és SZÓKE SZAKALL.

Egyedül amerikai propagandájára harmincemillió dollárt költött Németország

Az USA volt berlini nagykövete adatokat ad az amerikai német propagandáról

Newyork, jul. 4. Dodd, aki évekket előtt az USA berlini nagykövete volt, nagy szenzációt keltő rádióbeszédében ismertette a külföldi német propaganda eszközeit és módszereit. Kijelentette, hogy olyan nagyarányú propagandáról van szó, amire eddig nem adódott példa a történelemben.

— Hatalomra jutása után — mondotta — Hitler kancellár kijelentette nekem, hogyha bármely német állampolgár az ország határain kívül bárhol eszmeterjesztő tevékenységet merne kifejteni, az illetőt az Északi-tengerbe lökeli. Egy évvel később viszont propaganda hivatal létesült, amelynek munkáját 500 személy végzi s ma fontosság tekintetében a második helyen áll a kormány hivatali szervei között. Nemrégem megtudtam azt is, hogy a Harmadik Birodalom az Egyesült Államokban 30 millió dollárt (mintegy 6 milliárd lejt) költött a nemzeti szocialista propagandára.

— A latin Amerika valamennyi államában érezhető a Berlinben székelő propagandahivatal tevékenysége. A nemzeti szocialista vezérek a világ valamennyi gazdasági központjában visszafejleszteni igyekeznek az Egyesült Államok kereskedelmét s

főképpen a demokráciák együttműködésének megakadályozására törekednek.

Beszéde további során Amerika berlini nagykövete Hitler és Mussolini világalurmi törekvéseiről beszélt, majd kijelentette, hogy meg kell teremteni a demokratikus hatalmak együttműködését. A szerződések megsértése esetén ezeknek a hatalmaknak szigorú bojkottot kell alkalmazniuk. „Különbösen visszatérünk a közép-korba” — fejezte be beszédét Dodd.

Elektrotechnikai zsebkönyv. Irta Molnár János, Újból kapható. 352 lap, rengeteg ábrával, tabellával, fizve leszállított áron 191 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes szakkönyv jegyzéket, közölve, mi érdeklí és milyen nyelven.

Pályázati hirdetés

A satumarei Zsidókórház igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a rövidesen megnyitandó szülészeti osztályon alkalmazandó szülész női állásra.

Pályázhatnak hosszabb klinikai vagy kórházi gyakorlattal rendelkező okleveles szülész nők.

A pályázati kérvény 1938 július 15-ig „Spitalul Evreesc Satu-Mare” címre küldendő be.

Ben Jozsefi kivégzésének drámai hatása Palesztinában

Forradalmi hangulat Tel-Avivban. Hatnapos harc a halálraítelt megmentéséért. A rospinahi temetés és a jisiv gyásza. A lengyel konzulátus épületén félárboera eresztették a zászlót

Tel-Aviv, július hó végén.

Ezek a napok forradalmi napok voltak. Pattanásig feszült a hír és tetőfokára hágott az izgalom. Már-már azt hittük: vége a havlagának. A zsidó jisiv végtelét az önmeghatározás politikájának, amely magatartását meghatározta a terror és a krízis három esztendeje alatt — és támadásra ellentámadással felel.

Mi lett volna? Mi történik, ha valóban ki-robannak a szenvedélyek, amelyeket eddig a fegyelem és az önmeghatározás tartott féken, abból a feszültségből, amely ezekben a napokban uralta a kedélyeket?

Végzetes lehetett volna. A történelem különös szeszélye folytán ez a feszültség egyben a politikai kibontakozás biztató közelségével. Könnyen visszavetethette volna ezt a közelséget súlyos bonyodalom állapotába, — még ha oly annyira érthető is az elkecsereztetésnek és a türelmetlenségnek ez a robbanásra kész lélek, amely három éves türtöztetés nyomán támadt és most, ezekben a forradalmi napokban érte el csúcspontját.

A csúcspont Slomo Ben Jozsefi kivégzése volt, a maga kísérő jelenségeivel.

Bomba robbant a Karmel-uccán

A Karmel ucca Jaffába torkollik. Itt van a zsidó Tel-Aviv egyik piactere. A piactérről odébb, néhány lépéssel, arab árusok állanak, akik zsidó vevőknek kínálgatják portékáikat. Ma is megszokott jelenség ez, hiszen az arabok Tel-Aviv uccán is nyugalommal sétál-

nak és ha valamelyik arab előkelőség hajba keveredik terroristákkal, a biztonság érzetével megy át Jaffából Tel-Avivba.

A Karmel piacon június 22-én nyugodtan árukták a zsidókat az arabok a zsidó aszszonyoknak. De ekkor már tombolt a terror az egész országban. Ezen a napon ide is elért a terrorhullám. Bomba robbant a piactéren. Négy zsidó megsebesült. És két arab meghalt. A zsidó város felszisszent. Izzott a hangulat. Csoportokba verődtek az emberek. A rendőrség állandó készültségben volt. Másnap revolverlővések szántottak végig a Karmel uccán. A pusztá sebesülteket szállították a Hadasszába. Most már a forrongás jelei mutatkoztak. A hatóságok kihirdették a rendkívüli állapotot: este hattól tilos a közlekedés az uccán.

Igy köszöntött be a szombat. Ekkor jött a hír, hogy a legfelsőbb katonai hatóságok helybenhagyták Slomo Ben Jozsefi halális ítéletét. A rospinahi zsidó elíteltet ki fogják végezni. A pusztá gondolat is belemarkolt a zsidók szívébe. Még csak ez hiányzik.

Már szombat este tiltakozó plakátok lepték el a telavivi házak falait. Kilenc óraker tüntetés volt az uccán és egy revizionista csoport összejövetelét a rendőrséggel. Vasárnap délelőtre gyűlésre hívták össze a városi tanács tagjait. Délután öt órára istentiszteletet rendelt el a zsinagóga. Tel-Aviv hatalmas templomában ezek szorongtak és sirtak. A kántor zokogó hangon énekelte a könyörgő zslót — és ének közben összeesett.

Igy kezdődött a nagy harc Slomo Ben Jozsefi életéért.

Harc az elítelt életéért

Délután öt óraker az összes kávéházak és nyilvános helyiségek bezártak. Az uccákon izgatott emberek tömege zsongott. A rabbinátus bűjre szólítja fel a lakosságot. Bőjtőljön minden zsidó Ben Jozsefi életéért. A Magravi előtt újabb tüntetés — sebesültekkel. Gyűlések, összejövetelek, tiltakozások a város különböző részein.

S mialatt a zsidó jisiv minden számottevő tényezője latbaveti erejét és befolyását, hogy elhárítsák a kivégzést, — ezzel párhuzamosan megkezdődik egy másik küzdelem: a jisiv vezetői, akárcsak annakidején, amikor kitérték a zavargások, latbavetik minden erejüket és befolyásukat, hogy fékentartsák az egyre feszülő indulatokat. Harcolják Slomo Ben Jozsefi életéért, — hirdetik, — de a legnagyobb rendben és csendben. A város forrong, — a vezetők nyugalomra intik. Hétfőn délután megkezdik a Vaad Leumi felhívása: őrizték meg a nyugalmat! A szochnut mindent elkövet Ben Jozsefi megmentéséért. A Hisztadruth, a zsidó munkásszervezet vezetősége is kiáltványban inti fegyelemre a zsidó munkásságot. Rettenetes, drámai küzdelem az, nagy viaskodás.

Közben jönnek a hírek: dr Herzog országos forrabb és Dusinszki agudista forrabb a kormányzónál voltak. Weizmann Londonban intervjút és az angol zsidóság is megmozdult. Az elítelt védelmében oroszianarcot vívnak egyrészt az ítélet megváltoztatásáért, másrészt a kivégzés elhalasztásáért.

Slomo Ben Jozsefi kivégzik

Tel-Avivba angol katonaság érkezik. A városban viharelőtti csend. Az országban is szűnhet a terror. Zsidó s angol rendőrök cirkálnak teherautókon. Gépfegyveres hadikocsi tűnik fel, majd rádió-antennás rendőrautó vonja magára a figyelmet.

Igy telik el 24 óra.

Szeáda reggel félkilenc óraker futótűzként szalad a hír, Slomo Ben Jozsefi kivégezték. Mintha egy pillanatra megállt volna a zsidó lakosság szívverése. De csak egy pillanatra a néma döbbenés. Kilenc óraker, minden előzetes jeladás nélküli, a zsidó üzletek lehuzták redőiket, a kávéházak kiürülnek, a hivatalokban és üzemekben megáll a munka. Az autóbuszok is leállnak. Az egyik bankház ormán megjelenik az első gyász-szalagos kékhéján lobogó. És utána a többi. Az emberek gyász-szalagot tűznek a gomblyukukba. Gyászkeretes hirdetések jelennek meg a hirdetés táblákon.

A gyász forradalmi jelleget ölt. Nem egy embernek az életéről, nem is a rospinahi ménylet helyes, vagy helytelen, bűnös, vagy ártatlan voltáról van szó, hanem a lázító sérelméről, ami az egész zsidó jisivot érte. A munkásság lapja, a Davar vezércikkében így ír:

„Gyilkosok száza futkosnak büntetlenül. Zsidók ellen elkövetett gyilkosságok száza maradtak megtoatlanul. A kormány tehetlensége és hibás rendszere felelős ezekért a gyilkosságokért. Ennek a rendszernek esett áldozatul most Ben Jozsefi ártatlan vére is.”

De a Davar és a többi lapok is ugyanekkor: önruralomra és fegyelemre intik a zsidóságot. „Ebben a rettenetes és pártatlan megpróbáltatásban ne veszítsük el egyensúlyunkat!” — írja a Haarec.

„Az egész zsidó jisiv gyászolja Izrael egyik fiának elvesztését. Hagyjátok, hogy nyugalommal és méltósággal és azzal az önruralommal viseljék el fájdalmukat, amely méltó egy néphez, mely az életért harcol!” írja a Vaad Leumi és a főrabbinátus az ország akossághoz intézett kiáltványában.

A kivégzés

Nehéz a kedélyek lecsillapítása, amikor oly lázító és megrázó minden részlet, amit a lapok Ben Jozsefi utolsó óráiról és a kivégzés körülményeiről írnak. A kivégzés előtti napon ezt írta anyjának Lengyelországba: „Próbálj elfelejteni. Ha nem tudsz, légy büszke rám. Más zsidó anyáknak sokkal tragikusabb és sokkal méltatlanabb körülmények között kellett elveszteniük fiaikat.”

Június 29-ikén, szerda reggel 8 óraker Ben Jozsefi átvezették a kivégzés szobájába, ahol az előkészületek történnék. Ben Jozsefi szervezetének, a Brit Trumpeldornak egyenruháját viselte.

Ezen az estén fogadta barátainak utolsó látogatását is. Kijelentette előttük, hogy mint büszke zsidó megy a bitófa alá. „Büszke vagyok arra, hogy első áldozata lehetek a zsidó állam-nemzetnek.”

Másnap, június 29-ikén, szerda reggel 8 óraker átvezették Ben Jozsefi a kivégzés szobájába, ahol az előkészületek történnék az akasztás a. Ben Jozsefi egyenes, biztos lépéseikkel haladt a bitófa felé és az idegösszeomlásnak legkisebb jelét sem mutatta. Egy angol rendőrspektor, aki jelen volt a kivégzésnél azt mondta: „Nem láttam még ilyen bátor fiókot bitófa előtt.” Az arab és angol rendőrök azt mesélik, hogy míg a kivégzési szobában volt, fel-alá sétált és néber dalokat énekel. Az akkori zsidó foglyok közül egyesek hallották is éneklését.

A kivégzés előtt egy órával újabb levelet írt anyjának: „Légy erős és gyúrd le a fájdalmadat. Nem minden anyának adatik meg, hogy fia jelentéktelen életét népének adja.”

Nyolc óra után néhány perccel a bitófához vezették és megtörtént a kivégzés. Holtteste 9 óráig a bitófan maradt. Ekkor jött egy orvos, — az egészségügyi hivatalnak egy arab funkcionáriusa — és megállapította a halált, amiről bizonyítványt állított ki. A fogház tetejére kitézték a fekete lobogót és a kapu-

ra kifüggesztették a következő hivatalos közleményt:

„Mi, alulírottak kijelentjük, hogy a 3118-as számú, Slomo Ben Jozsefi nevű fogoly halális ítéletét végrehajtották.” Aláírások: Blackburne, helyettes kerületi kormányzó, Wesley Brocke, Tisman és dr Shishade kerületi tiszték.

A kivégzésnél nem volt jelen egyetlen rabbi sem, mert a haifai főrabbi, Baruch Markus, vallási okokból megtagadta a kivégzésen való részvételt. Arra kérte a hatóságokat, hogy halasszák el a kivégzést, mert szerdán zsidó ünnep, Tamusz hónap újhold napja van. Kérését azonban nem teljesítették.

A temetés

Eredetileg Tel-Aviv zsidó temetőjében akarták elhantolni Ben Jozsefi. A hatóságok megtiltották ezt. A kivégzett zsidó fiatalember holttestét Rospinah zsidó kolóniára szállították, ahol földmunkás volt.

Csütörtök reggel negyedtíz óraker néhány fiatalember vette át Ben Jozsefi koporsóját az akkori börtönből és Szafedbe vitték, miután a hatóságok nem engedték, hogy Haifán keresztül szállítsák. Szafedből vitték azután Rospinahba, ahol csendes, de annál megrázóbb zsidó temetés volt.

Már kora reggel angol katonaság szállta meg a zsidó kolóniát és a temetés ideje alatt is két katonai repülőgépet írt le kööket a le-

vegőben a kolónia fölött. A kolónia határában számos autót és autóbuzst tartóztattak fel. Tüntetésektől és nagyobb tömegmegmozdulásoktól félték.

Dél előtt 11 óraker érkezett meg a koporsó kíséretével Rospinahba. Előbb abba a szobába helyezték el, ahol a kivégzett zsidó fiatalember lakott. A ház előtt revizionista dísz-őrség állott, amelyet azonban később vissza kellett vonniok, a hatóságok utasítására. A koporsót azután a kolónia templomába vitték. A zsinagógát katonai kordon vette körül és tetején is katonai őrség állott.

A gyászszertartás délután öt óráig tartott. Ben Jozsefi Izrael Lebermann, a június 8-ikán megölt fiatal zsidó telepes mellé temették. A sír felől tiszta kilátás nyílik a Galan hegyére, Galilea felé, a Kineret tavára és a hóborította Hermonra.

Gyász az egész országban

Mialatt Rospinahban eltemették Ben Jozsefi, Tel-Avivban szigorú intézkedéseket fogantatosítottak a hatóságok. Tüntetések miatt megszigorított zárórát léptettek életbe este 7-től neggel 5 óráig. A városban minden üzem szűnhetet a temetés napján. A váosháza ormán lobogó lengelt. A Hisztadruth és a többi közintézmények is kitézték a fekete zászlót. Ugyanez a kép Haifán és Jeruzsálemben is.

A tel-avivi lengyel konzulátus épületén félárboera eresztették a lengyel lobogót a gyász jeül Ben Jozsefiért, aki lengyelországi származású volt.

A petach-tikvai városi tanács uccát nevezett el Ben Jozsefirol.

* Az országban most újra csend van. Az ostromállapotot megszüntették.

Az angolok pedig, a kiegyensúlyozó politika mesterei, nyilvánvalóan a mellélgondolat, hogy elégtételt szolgáltatassanak a megsebzett zsidóknak, — ma délben felakasztottak három arab elíteltet.

Bazilay István.

Nyugalomba vonult „a világ leg-tökéletesebb embere”, a brit világbirodalom emlékezőtehetsége

London, július 4. Az angol kormány új államhivatalat teremtett. Teljes nevének közléséről le kel mondanom, összesen 18 szóból áll. A fontos államhivatal élére kinevezett három ur címe nem kevésbé terjedelmes.

Mindez eddig egy szó fejezte ki: „Hankey”. Vagy hogy pontosabban is megmondjuk, Sir Maurice Hankey. Ez az az ember, akiről egyszer azt mondták, hogy nem is személy, hanem intézmény. Amikor sir Maurice Hankey negyven éves állam szolgálat után 65 éves korában nyugalomba vonult, pótlására egy új intézményt kellett teremteni.

Huszonhat évig állt a világtörténelem középpontjában, huszonhat évig az ő agya fogta össze a brit kormányzat döntő elhatározásait. Huszonhat évig ő őrizte — és hogyan őrizte! — a világpolitika legféltettebb titkait. Már régebben foglalkozott a visszavonulás gondolatával, de a kormány nem tudott és nem akart lemondani szolgálatairól. Végül bele kellett törődniök abba, hogy sir Maurice ereje is véges és így hosszas előkészítése után elérkezett az ideje annak, hogy felelősségteljes állását felcserélheti a Suez Csatorna Társaság igazgatósági tagságának jövedelmező színekurájával.

A győzelem titkára

Anyagi szempontból kedvező a csere. Anglia legtöbbet dolgozó embere eddig évi 3000 font fizetést kapott, a jövőben évente csak két igazgatósági ülésen kell résztvennie, amiért évi 5000 font tantiemben részesül. A nyugalomba vonuló sir Maurice jómódu ember volna e 5000 fontos évi jövedeleme nélkül is. Az angol parlament a világháboru folyamán végzett szolgálataiért 25 ezer font jutalmat szavazott meg neki. Ilyen állami ajándék civileknek még alig jutott osztályrészül. Az angol törvényhozás csak a brit hadsereg vezénylő tábornokait tartotta érdemesnek hasonló jutalomra. Kormány és parlament azonban nagyon jól tudta, hogy sir Maurice Hankey talán még többet tett a brit győzelemért, mint a hadvezérek.

A külvilág számára tulajdonképen láthatatlan volt. Legnagyobb diszkréciót megkövetelő különleges pozíciójához már kül-

ső megjelenése is hozzá hasonult. Hajviseletében, öltözködésében, magatartásában oly átlagos, mi több, oly köznap volt, hogy valóban észrevétlenül megbújhatott az angol államhivatalnokai kar, a híres Civil Service százezerfői armádjájában. Államférfiakat, diplomatákat, tábornokokat ünnepeit, éljeneztek, fényképeztek, — Hankey kopott akatáskájával elmerült a tömegben. De ez az akatáska talán több titkot őrzött, mint az államférfiak agya.

Milyen szerepet töltött hát be tulajdonképpen? Ő volt a titkár. Csak ez, semmi több. De mi minden rejtőzik e szerényen hangzó cím mögött! Ő volt egy személyben a brit kormány és az Imperial Defence Committee, tehát a brit világbirodalom legfelsőbb véderbizottságának a titkára. Emellett a királyi titkos tanács clerk-je, jegyzője.

Politikai pártok váltakoztak a hatalmon. Kormányok jöttek és mentek. Hat miniszterelnök követte egymást az angol kormány élén. Sir Maurice Hankey szerepét, munkáját mindez nem érintette. A brit kormánypolitikában ő képviselte a folytonosságot. Ő volt a miniszterelnökök „emlékezőtehetsége”. Lloyd George, Asquith, Bonar Law, Baldwin, MacDonald, Chamberlain nem tudott nélküle boldogulni. Politikai befolyásának mértékét csak a legbeavatottabbak ismerik. Csak annyi bizonyos, hogy minden fontos dolog, ami a brit birodalomban történt, az ő kezén ment keresztül.

Száz és száz minisztertanácson vett részt. 1916-tól mind a mai napig ő vezette a minisztertanácsok jegyzőkönyveit.

Külön titkos írást talált fel a maga számára, melyből azután megszövegezte a legfontosabb állami dokumentumokat.

KÖZGAZDASÁG

Nem vámozzák el a vámhivatalok a mezőgazdasági gépeket, ha az importőr nem rendelkezik a földművelésügyi minisztérium külön engedélyével

Bucuresti, július 4. A vámvezérgazgatóság körrendeletet intézett az összes vámhivatalokhoz, amelyekkel közölte, hogy mezőgazdasági gépekkel csak olyan cégek folytathatnak kereskedelmet, külföldről csak olyan cégek hozhatnak tehát be cséplőgépeket és a mezőgazdaságban használatos más gépeket, amelyek külön engedélyvel, felhatalmazással bírnak a földművelésügyi minisztérium részéről.

A vámigazgatóság rendeletében utasította az összes vámhivatalokat, hogy mezőgazdasági gépeket csak olyan cégek részére és csak abban az esetben vámozzanak el, ha az importáló cég — a többi kötelező alakiságok teljesítése mellett — bemutatja a földművelésügyi minisztériumnak azt az engedélyt is, amely feljogosítja a céget a mezőgazdasági gépekkel való kereskedésre.

Lezajlott az Ugir központi közgyűlése

Bucuresti, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Most tartotta az Ugir bucuresti központja évi rendes, majd ezt követőleg rendkívüli közgyűlést Victor Slăvescu volt miniszter, központi Ugir elnök elnöklété alatt. A közgyűlésen a nagyipari élet előkészítéséről részvételtek többek között: Richard Schmutzler, a Scherg posztógyár igazgatója, Diamant Izsó, az Industria Sărnei vezérgazgatója, dr. Böszörményi Sándor, az Ugir cluji kerületi igazgatója, stb.

Slăvescu Victor elnöki beszámolójában rámutat arra a fokozódó fontosságra szerepre, amelyet a nagyipar az elmúlt évben az ország gazdasági életében, valamint a nagyszabású beruházási program keretében betöltött. Kitér az elnöki beszéd azokra az akadályokra és nehézségekre, amelyek a nagyipar fokozottabb erőfeszítésének útjában állottak és ezzel kapcsolatban vázolja azt a jövőbeli programot, amelyet az Ugir szervezetének az

ipari termelés és az ország érdekében az idei év folyamán megvalósításhoz kell segítenie. Dr. Böszörményi Sándor kerületi igazgató az Ugir tagvállalatainak nevében a gyárpar észözetét tolmácsolja Slăvescu Victornak azért a fáradhatatlan tevékenységért, melynek máris igen értékes eredményei mutatkoznak.

A közgyűlés az alapszabályszerű pontozatok letárgyalása során megválasztotta az új vezetőséget és megszavazta az Ugir költségvetését.

A rendes közgyűlés befejeztével az Ugir rendkívüli közgyűlést tartották meg, melynek tárgyszorozatán az Ugir alapszabályzatának a mai idők szellemében történő módosítása szerepelt. Ezáltal az Ugir az eddiginél is fokozottabb mértékben fog tudni eleget tenni érdekvédelmi és a nagyipari életet irányító szerepének.

Az európai államok harminckilenc milliárd háromszázmillió lejfel tartoznak Angliának

Angliában nem alkalmas a hangulat arra, hogy európai állam újabb kölcsönt kaphasson

London, július 4. Az Evening Standard című tekintélyes angol lap érdekes cikket közöl az angol kormány új pénzügyi politikájáról. A nagy feltűnést keltő lapjelentés szerint Angliában a közhangulat jelenleg nem alkalmas arra, hogy az angol pénzügyi újabb kölcsönöket folyósítsanak külföldi államok részére. A lap szerint Angliában pontos kimutatást készítettek az európai államok részéről az angol pénzügyi felvett kölcsönökről, amelyeknek összege — a hivatalos megállapítás szerint — 39 milliárd 300 ezer angol font, vagyis lejben közel 39 milliárd 300 millió.

Ehnek a hatalmas összegnek évi kamata félmilliárd angol font, de nagyon sok adóállam már évek óta nemhogy törlesztene a tartozás összegéből, de még az évi kamatot sem fizeti, még a legrégebb, az 1913—1922. évek folyamán felvett angol kölcsönök után sem.

Főleg ez a körülmény és az európai államok részéről megnyilvánuló fizetési hanyag-

ság befolyásolta az angol pénzügyi hangulatát olyan kedvezőtlenül, hogy egyetlen európai állam kölcsönszerzési kísérlete és törekvése sem biztatnak sikerrel ma Angliában. Hogy a késedelmes és pontatlan törlesztés ellenére Anglia egyes délkelet-európai államoknak az utóbbi időben mégis adott kölcsönt — legújabbban például Törökországnak — annak az a magyarázata, hogy az angol tőke és közgazdasági érdekek közelről volt érintett ezekben az államokban, másrészt pedig az angol kormány magasabb állami érdekeket kívánt szolgálni és kapcsolatát szorosabbra fűzni azokban az államokban, melyek részére az utóbbi időben kölcsönöket nyújtott.

A kölcsöntelvező államok a kapott összegeket olyan célokra voltak kötelesek felhasználni, amelyek közvetve Anglia gazdasági és pénzügyi, nem utolsósorban pedig politikai érdekeit is szolgálják.

Uj mérlegtípust készítenek a pénzügyintézetek részére

Bucuresti, július 4. Az új banktörvény — mint ismeretes — mérlegtípust ír elő az összes romániai pénzügyintézetek részére. A Legfőbb Banktanács most elhatározta, hogy külön bizottságot bíz meg azzal, tanulmányozza a jelenlegi mérlegtípust átformálásának lehetőségét és olyan mérlegtípust állapítson meg, amelyből könnyebben állapítható meg a pénzügyintézet mozgékonyasága, mobilitása. A bizottságnak hat tagja lesz, akik közül kettőt a Nemzeti Bank jelöl ki, kettőt a pénzügyminisztérium, kettőt pedig a Legfőbb Banktanács.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉ:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Oroszország ötmilliárd rubel belső kölcsönt bocsát ki

Moszkva, július 4. A Tass ügynökség jelentése szerint az orosz szovjet vezetősége a takarékosági szellem fokozása érdekében és hogy előteremtse a nemzetvédelmi célokra szükséges összeget, elhatározta, hogy ötmilliárd rubeles belső kölcsönt bocsát lejegyzésre. A kötvények után évi egy százalék kamatot kap a lejegyző. A kölcsönkötvények mentesek az összes állami és községi illetékek és adók alól.

Grigore Gafencu az állami repülőgépek igazgatóságának tagja lett. Bucurestiből jelentik: Grigore Gafencu volt külügyi államtitkár, az Argus és a Timpul című lapok főszerkesztőjét július elsejétől számítot négy évre az állami repülőgépek igazgatóságának tagjává nevezték ki, a lemondott Bastaky ügyvéd helyére.

A külföldi rendelt cséplőgépek közül 25 gép már megérkezett a vámhivatalhoz. Bucurestiből jelentik: A kormány — mint megírtuk — többszáz cséplőgépet rendelt külföldről a romániai mezőgazdasági termelés céljaira. A gépek közül 25 cséplőgép már megérkezett a vámhivatalhoz. A gépek közül tizet Németország, tizet Magyarország, ötöt pedig Csehszlovákia szállított Romániának.

Július 15-én kezdik meg a behozatali engedélyek kiadását. Bucurestiből jelentik: Július 15-én kezdik meg a behozatali engedélyek kiadását a harmadik évharmadra. Szeptember 15-ig az összes kérvényeket elintézik. A hét folyamán számos olyan intézkedést hoznak, amelyek hivatva lesznek rendszeresíteni a behozatali cikkek csoportjait és a kérvények elintézése menetét meggyorsítani. Általános irányelve lesz az új vállalatok támogatása.

— Összeül a legfőbb kartellügyi bizottság. Bucurestiből jelentik: A hét folyamán Gr. Perieteanu elnökletével összeül a legfőbb kartellügyi bizottság, amely néhány kartellált árucikk ügyével fog foglalkozni.

Módosítani fogják a fenyűzési és forgalmi adókulcsot. Bucurestiből jelentik: A legfőbb törvénytanács a fenyűzési és forgalmi adókulcsok módosítására vonatkozó törvényrendelet tervezetét tanulmányozza.

— Kormánybiztosokat neveznek ki az összes kereskedelmi és iparkamarák mellé. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium törvényrendeletet készített, amely kormánybiztosai rendszer bevezetésére vonatkozik az összes ipari és kereskedelmi kamaráknál azok tevékenységének egyesítésére érdekében.

420.000 vagonra fog rugni a buzatermés. Bucurestiből jelentik: Az idei buzatermés valószínűleg eléri a 420.000 vagon.

Életbelépett Románia és Jugoszlávia új kereskedelmi egyezménye. Bucurestiből jelentik: Románia és Jugoszlávia között — mint megírtuk — a múlt évi május 12-én Belgrádban megtartott tárgyalások során új kereskedelmi egyezmény jött létre, amely nemcsak az árucserét és a hajózást szabályozta, hanem kölcsönös állategészségügyi rendelkezéseket is tartalmazott. Az új egyezményt a két ország kormánya most ratifikálta és így az életbe is lépett.

A román vámhatóság árelenőrző bizottsága kell láttaozza a Görögországba küldött román áruk számláját. Bucurestiből jelentik: A görög közgazdaságiügyi minisztérium 41582 szám alatt rendeletet adott ki, amelynek értelmében az a román exportőr, aki valamely árut szállít ki Görögországba, köteles vonatkozó számláját láttaoztatni a román vámhivataloknál működő árelenőrző bizottsággal és a görög áruvizsgáló bizottsággal csak a román bizottság részéről láttaozott és rendben levőnek talál számlák kiegyenítését engedélyezi a görög kereskedőknek.

EZINHÁZ-FILM MŰVÉSZET.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma utoljára: Irország lángokban. Holnap, szerdán minden idők legnagyobb és legizgalmasabb kalandfilmje! Ejjeli járőr. James Oliver Curwood regénye után. Főszereplők: Rin-Tin-Tin a csodakutya. Előtte: Híradó és Micky Maus. Tiszteviselőknök, munkásoknak és dákoknak kedvezmény.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:

Ma utoljára! Premier! Az én lányom nem olyan. Angol vigjáték. Telma Tood és Constance Cummings-sal. Szerdától: Cigányok. A legfrissebb szovjetfilm. Az utolsó öt év legnagyobb rendezése.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Bolvary Géza legnagyobb filmje: Nem kár dem ki vagy! Zenéje: Robert Stoltz. Főszereplők: Gustav Fröhlich, Liane Haid, Szőke Szakáll. Műsor előtt: Világhíradó.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Premier! Asszonyzsidó. Vidám szerelmi kaland. Fősz.: Ann Sheridan, Gene Raymond. Csütörtöktől premier: Szerető vagy feleség. Társadalmi dráma. Fősz.: Bette Davis, Henry Fonda.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Járvány az intézetben. Fritz testvér, Amerikai híres komikusainak szellemes vigjátéka.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

A hulló árnyékában. Izgalmas kalandfilm egy amerikai detektiv életéből, főszerepekben Spencer Tracy és Virginia Bruce.

A MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

3, 6 és 9 órakor két nagy slágerfilm! I. A fekete légió. Egy izgalmas és borzalmas atmoszférában lejátszóó filmsláger, mely elejétől végig lenyűgöz a nézőt. Fősz.: Humprey Bogart és Ann Scherbert. II. Dr. Sokrates. Paul Muni és Ann Dvorak egyik legszebb alakítása. III. Journal.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Világvárosi szenzáció! I. Panama. Az idény legszenzációsabb filmremek. Carl Lombarddal. II. Gyerünk a flottával. Különleges revüszoda. Ginger Rogers, Fred Aster. III—IV. Uj híradó és Micky Maus. Jön: Az elátkozott hajó és Pat Patachon.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Komoly, intelligens, 22 éves, zsidó és világi tudományokban képzett, vallásos fiatalember, aki Palesztinában rentabilis grafikai tiszemet szándékozik alapítani, hozzáálló élettársat keres megfelelő hozománnyal. Leveletet „Saturnare” jellegre a kiadóba.

Lakótársat keres fiatalember különbjárati szobába, esetleg teljes ellátással. Str. Xenopol 7. Berkovitsné.

Két dunam Cur Salom parcella eladó. Cim a kiadóban.

Kéttagu család jó fizetéssel szakácsnőt keres. Tisztes, jó nő ajánlatát „Megbízható, jobb” jellegre a kiadóhivatalba kérem.

Azonnal kiadó egy szoba fürdőszobahasználattal. Str. Radu 9, I. em. jobbra. A Telefonpalotával szemben.

Fiatat hivatalnoknő constantai nyaraláshoz július 15-re aprtnernőt, vagy partnert keres. Sürögős válaszokat „Ki-ki alap” jellegre a kiadóba kérek.

Angehende Beth-Jakob Lehrerin möchte Sommerferien bei Kindern verbringen gegen Verpflegung. Spricht deutsch, ungarisch, rumänisch und unterrichtet 4 Liceumklassen. Angeboten unter „Tüchtig“ zur Administration gebeten.

— Imrédy magyar miniszterelnök Londonba utazik. Londonból jelentik: A Daily Telegraph budapesti étesülése alapján jelenti, hogy Imrédy Béla magyar miniszterelnök Romából Londonba látogat el, ahol Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetéről fog beszámolni illetékes kööknek.

— Hasmütetek utáni időszakokban a régióta bevált, tisztán természetes Ferenc jószel keserűvíz kitünő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhigítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

— Meghalt Susanne Lenglen. Bucurestiből jelentik: Susanne Lenglen, az ismert francia teniszezőnő meghalt. 1899 május 24-én született. 1911-ben tűnt fel, 1914-ben nyert első ízben világbajnokságot Wimbledonban. Megkapta a francia testnevelési aranyéremet. Az antwerpeni olimpián, majd 1926-ban ismét Wimbledonban nyert világbajnoki címet. Később hivatásos játékos lett, pár éve azonban visszavonult minden sporttevékenységtől.

— Nagyszabású malomtíz egy mezőgazdasági községben. Tudósítónk jelenti: Nagyszabású tiz pusztított Zahul de Campie községben. A nagy tiz órai még ismeretlenek. Valószínű, hogy a nagy meleg okozta a meggyulladását, vagy pedig valamelyik motor tüzesegett át és rövidzárlat keletkezett. Az irtózatoss erejtiz folyamán leégett Pauncz Bertalan malomtulajdonos malma és a tulajdonát képező gyapjufésülde, ezenkívül a tiz martaléka lett a motorház is, amely szintén rendkívül értékes volt. A kár hozzávetőleges számitás szerint mintegy félmillió lej. A leégett ingatlanok biztosítva voltak. A vizsgálat megindult a tiz okainak tisztázására.

SPORT

Mindkét román csapat továbbjutott a Közép-Európa Kupában

A Rapid behozta az Újpest előnyét, a Milan nem birt a Ripensiaival Kiesett az Universitatea és a Vulturii az A-ligából

A román labdarugás tegnap nagy sikert aratott. A Közép-Európa Kupában mindkét román csapat továbbjutást harcolt ki, így tett bizonyosságot amellett, hogy a gyenge világbajnoki szereplés csak mélypontot jelenthet a fejlődő román futballsport utján.

A Ripensia Milánóban kikapott ugyan, de csak két gólkülönbséggel. A Milan feladta szokott védekező játékmódját, ami lehetővé tette a timisoaraiak számára a vezetőgól megszerzését. Azután már hiába volt az olaszok minden erőfeszítése, csak három góllal tudták megterhelni a Ripensia hálóját.

A Rapid fegyverténye keletette a nagyobb meglepetést. Kevesen számítottak arra, hogy sikerül behozni az Újpest 3 gólos előnyét. A védekezésre berendezkedett és a támadást figyelmen kívül hagyó magyarokkal szemben mégis sikerült ez. Az érdem főleg a Rapid válogatott fedezetorszá.

A többi mérkőzés nem hozott meglepetést. Talán egyedül a jugoszláv bajnok HASK kiesése számít annak.

A második fordulóban tehát 3 olasz, 2 román, 1 magyar és minden valószínűség szerint 2 csehszlovák csapat küzd az elődöntőbe jutásért. A Kladno mellett számítani lehet a Slavia továbbjutására, hiszen már Belgrádban is győzött a BSK ellen, kizártnak látszik tehát, hogy a mai meccset elveszítse. Százszázalékos teljesítményt tehát csak a románok értek el!

Részletes eredmények:

Bucuresti. Rapid—Újpest 4:0 (0:0), játékvezető Pfütznér csehszlovák. 15.000 néző. A gólok sorrendje: 19 p. Cuedan, 26 p. Moldoveanu, 41 p. Auer, 45 p. Bogdan. Érdekes, hogy a multheti budapesti mérkőzésen is az utolsó percben esett gól. Összesített eredmény: 5:4.

Milánó. FC Milan—Ripensia 3:1 (2:1), bíró Podubsky jugoszláv, 10.000 néző. Gólok: 20 p. Bindea, 27 p. Cassio, 40 p. Loti, II. félidőben 25 p. Cassio (11-esből). Összesített eredmény 4:3.

Budapest. Ferencváros—Zsidonice 3:0 (1:0). Összesített eredmény 4:3.

Torino. Juventus—Hungária 6:1 (4:0). Összesített eredmény 9:4.

Zágráb. HASK—Kladno 2:1 (1:0). Összesített eredmény 3:4.

Az elődöntő vasárnapi mérkőzései ezek lesznek:

Genova—Rapid Genovában, Ambrosiana—BSK, vagy Slavia Belgrádban vagy Prágában, Juventus—Kladno Torinóban, Ripensia—Ferencváros Bucurestiben.

Tíz csapat helye már biztos a Nemzeti Bajnokság A-csoportjában

Az U jövőre a B) divízióban játszik

A Nemzeti bajnokságban, mint ismeretes, ősztől kezdve 12 együttes küzd a bajnoki címért. A tavalyi két tizes csoport első 4-4 helyezettje mellett a minősített mérkőzések győztesei lesznek a „kiválasztottak”. A pioesti Tricolor az Universitatea testvérkeresztül, a Sportul Studentesc a Vulturii ki-

verésével minősítette magát. A helyzet tehát az, hogy a következő tíz csapat biztos résztvevője az A) liga bajnokságnak: Rapid, AMTE, Victoria, Kinizsi, Ripensia, Venus, Gloria, Juventus, Tricolor CPFV és Sportul Studentesc. A megismétlődő Unirea—UDR mérkőzés győztese és a NAC—Phönix kettős minősítő győztese fogják a két fennmaradó helyet betölteni.

A tegnapi minősítő eredmények:

Cluj. Universitatea—Tricolor 5:1 (0:0), bíró Tica Ilescu, aki két jogos büntetőrugást nem adott meg az egyetemiek javára. Az eredmény így alakult: 7 p. Iancovici, 18 p. Draga, 29 p. Kovács (Tric), 43, 36 és 39 p. Draga. A nagymultu egyesület így jövőre a B) divízióban fogja kergetni a labdát. Határozottan balszerencse üldözte a vasárnapi mérkőzésen, amit 1200 néző követett figyelemmel. Összesített eredmény: 5:6.

Bucuresti. Sportul Studentesc—Vulturii 1:0 (0:0), bíró Oprisenescu-Braila. 1500 néző. Az egyetlen gólt Marinescu szerezte a 76-ik percben. Összesített eredmény 2:1.

Oradea. NAC—Phönix 3:1 (0:1), bíró Jean Petrescu. 2500 néző. Gólok: 1 p. Sarkadi öngól, II. félidőben 1 p. Geczó, 35 p. Orza, 40 p. Halati. A revánst jövő vasárnap Baia-Maren játsszák.

Csak cöviden...

A wimbledoni teniszbajnokságok befejeződtek. Minden számban amerikai lett első, ami 1930 óta nem fordult elő. A győztesek: férfiegyesben Budge, férfi párosban Budge—Makó, női egyesben Helen Moody-Wills, női párosban Fabyan—Marble, vegyes párosban Budge—Marble.

A szlovákiai mérkőzéseit letiltotta a szövetség, szlovákiai mérkőzéseit letiltotta a szövetség, amely égedetlen volt az eddigi eredményekkel.

Németországban még mindig nem ülték el a gyenge világbajnoki szereplés által felkavart hullámok. Az osztrák-német probléma folyton napirenden van. Most elhatározást nyert, hogy szeptember 4-én az olimpiai stadionban Németország—Ausztria labdarugó-mérkőzést tartanak annak megállapítására, melyik együttes játsza a jobb futballt. A megszünt Ausztria tehát tovább él sportjában.

A Terstyánszki emlékvversenyben Magyarország hatos kardvívó csapata 18:18 arányban végzett Olaszországgal. A magyarok túsaránya job bvolt, így ők szereztek meg a győzelmet. Az olaszok már 18:15 arányban vezettek!

Ismeretes, hogy július 9-én Moti Spakov Ilie Petrescuval mérkőzik az összes súlycsoportok bajnoki címéért. A két ökrözővő minceedig nem tudott megállapodni, hány menetben mérkőzzenek. Spakov tegnap kijelentette: „Bármilyen erővel víthatok, ugyanis kiűtöm ellenfelem a 6-ik menet vége előtt”.

A magabizó nyilatkozatra Petrescu így válaszolt: „Ujabb Louis—Schmeiling mérkőzéséről lesz szó. En leszek Louis!”

Naris Lopez Cansado dr, a brazil válogatott csapat világbajnoki hátvédje tavasszal Budapestre érkezik, ahol hosszabb ideig dr Molnár sebész-főorvos mellett fog gyakorolni, hogy különösen a sportsérülések kezelését tökéletesen elsajátítsa. Naris kijelentette hogy budapesti tartózkodása alatt is akar futbalozni még pedig a Hungária színeiben.

Romániának van a legkedvezőbb sorsolása a kézilabda világbajnokságon, — állapítja meg a külföldi sajtó. Első ellenfele Luxemburg, második Svédország. Ha mindkettőt legyőzi, — ami biztosra vehető — akkor Svájc-cal játszik. Ha Svájtól kikap, de soronkövetkező ellenfelet, Magyarországot, vagy Dániát legyőzi, — még mindig lehet harmadik.

A labdarugószövetség pályabizottsága közleményt adott ki, amelyben felsorolja az ország összes hitelesített és így bajnoki mérkőzések tartására alkalmas pályáit. Clujon a városi sporttelepet I. osztályu, a Mihály-pankóbeli kispályát III. osztályu mérkőzések tartására alkalmasnak nyilvánították. A Haggibbor-pálya tehát nincsen hitelesítve?!

V. V. Tilea, a labdarugószövetség elnöke a következő kategórikus nyilatkozatot tette: A legközelebbi szövetségi tanácsülésén szóba sem fog kerülni a Nemzeti Bajnokság létszámának kérdése. Marad a határozat, egyetlen csoport 12 csapatból.

A prágai tornászvilágbajnokság végeredménye a következő: Csapatversenyben: 1. Csehszlovákia, 2. Svjác, 3. Franciaország. Egyéni összetett versenyben: 1. Gajdos csehszlovák, 2. Siadek csehszlovák, 3. Mäck svájci. Női csapatversenyben: 1. Csehszlovákia, 2. Lengyelország, 3. Jugoszlávia.

Egy meteor jubileuma

A szibériai őserdő csodája. Mi történt, ha a föld kultivált részén csapódik le a meteor?

Junius 30-ikán lesz harminc éve annak, hogy egészen különös égi jelenségekre figyelt fel az emberiség. 1908 junius 30-ikán reggel nyolc óraker, a transzszibériai vasutvonalon körülbelül 900 kilométerre nyugatra Irkucktól, megállott a vonat, mert a kalauz és a gépész hatalmas láng-gömböt láttak, amely még vakítóbb volt a napnál is. Ugy érezték, hogy ez az égitest valahol a közelben esett a földre. Néhány pillanat múlva a vonat is megrázkódott az utasok azt hitték, hogy földrengés van. Miután meggyőződtek arról, hogy nem ez történt, az utasok és a vasutasok elmentek, hogy megkeressék valahol a vasutvonalon közelében az égitestet, ami lehullott és azóta nyilván ki is aludt. Természetesen semmit sem találtak. Ugyanakkor a szibériai őserdő peremén egy parasztember jelentette a vasutvonalon egy másik részén, hogy fehéren izzó lángnyelvet látott, amely egy pillanatra violaszínűvé vált, de a fénye olyan erős volt, hogy be kellett csuknia szemét. Alig nyitotta ki azonban, olyan hőséget érzett, hogy azt hitte, a ruhái lángokban állanak. Egy pillanatra ezután borzalmas robbanás sok méterre kilendítette. Ő azonban nemsokára felállott, visszafutott kicsi háza felé, amely ugyanolyan egyetlen romhalmaz volt. De akkor az erdő nyugalma borult megint a tájra, mintha mi sem történt volna.

Junius 30-ikán nyolc óraker délelőtt az irkucki meteorológiai obszervatórium szeizmográfja erősen kilendült. A város barográfja ugyanakkor erős lángnyomást jelzett és mint kiderült, ugyanezt a többi szibériai időjárás-állomás is regisztrálta. A szibériai apok e jelenségeket lekövítették, mire megindult a meteor utáni keresés. Minthogy szomban ez eredménytelen maradt, a kutatások elmaradtak és már el is felejtették az egész ügyet.

Tizenhárom évvel később a leningrádi ásványtani muzeum igazgatója, dr. A. Kuik, elhatározta, hogy végére jár a dolognak és összeköttetésbe lépett a nevelésügyi népbizottsággal, arra kérve Lunacsarszki akkori népzitost, hogy adjon módot egy tudományos expedíció kiküldésére. Ujabb öt év mult el, amíg Kulik professzornak sikerült a leningrádi tudományos akadémia segítségével megszervezni az expedíciót. Közben Tunguz nomádok jöttek a városokba és elmondották, hogy Tájset közelében csodálatos dolgok történtek abban az évben, de a babonás emberekől megbízható adatokat nem lehetett kivenni.

1927 márciusában végre elindult a leningrádi expedíció. A szibériai vasut egyik pontján az expedíció leszállott és jávorszarvasok által vont szánokon folytatták utjukat a hideg régiókban, ahol főleg a vérszívó és mérges szunyogok ellen kellett védekezniük. Junius végén végül elérték a meteor-hullás helyét, 61 fok északi szélesség és 101 fok nyugati hosszúság között. Egy hegyek által övezett fensíkon az expedíció vezetője hatalmas kráterhez hasonló alakulást vett észre. E régiók közelében az egész őserdő szinte le volt tarolva. Százéves, 30 méter magasságú fáóriások egyazon irányban heverték, ami

nyilván valami különös természeti jelenség következménye volt. Kulik professzor körüljárta az egész területet és annak minden oldaláról ugyanezeket a jelenségeket látta. Becslése szerint több száz négyzetkilométer körzetben történt az őserdő pusztulása. Apró és nagyobb tölcésérek egész sora állott mocsárban, vagy vízben.

Észközei hiányossága miatt azonban nem tudott pontos tudományos megfigyeléseket tenni és így 1929-ben egy sokkal nagyobb és jobban felszerelt expedícióval újra a helyszínre ment, hogy tudományosan állapítsa meg a meteor-hullást. Most már meg tudta állapítani, hogy a nevezetes napon egy hatalmas meteor, amely a világűrben a napfelé igyekezett és amelynek pályája egészen kicsiny szög alatt a föld felé hajlott, bejutott a mi égitestünk vonzási körébe. Az apróbb meteorok izzó gázfelhőt okztak, amelyek lehullásukkor elpusztították nagy körzetben az erdőt. Megállapította, hogy a meteor főleg szilikát-közet és nikkelfém-ből állott és körülbelül 170 méternyi mélységbe csapódott be a földbe. A nagy légnyomás az őserdő több más pontján is pusztítást okozott. A meteor „szilánkok” súlya 150 tonna lehetett. Az egész tömeg azonban körülbelül egymillió tonnát tett ki, vagyis egymillió kilót.

Ha a meteor nem az őserdőben hullott volna le, hanem valamelyik kulturált ország fővárosa közelében, akkor egy másodperc alatt elpusztult volna az illető metropolis, akár Tokió, Berlin, Párizs, vagy London. Az évfordulót a csehszlovák lapok abból az alkalomból elevenítik fel, hogy napjainkban, amikor egyes népek minden erejükkel arra használják, hogy egyre ujabb és hatásosabb pusztító eszközöket hozzanak létre más népek tönkretételére, senkikem gondol arra, hogy egy szűn napon az elemek pillanatok alatt elvégeztetik azt, amire a háborus népek évek óta készülődnek.

NYILTERV

Felelőtlenek szándékos rosszakarattal egy nem létező miniszteri rendeletre való hivatkozással el akarván ijeszteni az „ACICONS” vásárlásaitól az érdekelteket, tendenciózus cikket jelentettek meg a napilapokban, melylyel szemben szükségesnek tartjuk az érdekeltek tájékoztatása végett az igazságot az alábbiakban leszögezni: Az egészségügyi minisztérium még f. év május 16-án 17926. számú körlevelében értesítette összes alantárszerveit, hogy ugy a szatócs, mint fűszer-vegyes kereskedésekben (Bácsánie si magazina de coloniale) az „ACICONS” árusítása kifejezetten engedélyezve van. Különbön is az ügyben az illetékes hatóságoknál a megfelelő lépéseket megtettük s rövidesen elnyerik méltó jutalmukat ezen felelőtlen hamis hírterjesztők, amiről a napi sajtó után ugy a nagyközönség, mint az érdekeltek tudomást fognakk szerezni.

Az „ACICONS” Főlerakata Cluj.

*) E rovatban közöltetett nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadó.

Művészeti Lakberendezés

SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R.T. • BUCURESTI • TG. MUREŞ
TERVEZÉSÉBEN
KIVÁNTATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

HIREK

André Maurois

Párizs, jul. 4. Párizsból jelentik: André Maurois megválasztásának a Francia Akadémia tagjává, szinte politikai színezete is van. Maurois ugyanis ma az angol élet és az angol szellem legkitünőbb ismerője Franciaországban s megválasztásának különös jelentőséget ad az, hogy éppen az angol királyi pár látogatása előtt történt. Shelley, Disraeli, Byron életrajzírója, Bramble ezredes hallgatásának, „Doktor O'Grady beszédei”-nek, „Anglia történetének”, „VII. Edvárd és korá”-nak szerzője a világháborúban, mint francia összekötő tiszt szolgált egy skót ezredben s ezt a jellegét, mint Louis Gillet, az Akadémia tagja írja róla, a háború után is megtartotta. A két ország kulturájának „összekötő tiszteje” maradt.

Domnique Aucières, a Journal tudósítója felkereste lakásán Mauroist, miközben az Akadémián a választás folyt. Az akadémikusjelölt Descartes művét olvasta, az „Értekezést a Módszerről”. Rámutatott a nyitott könyv következő monlatára:

„Harmadik elvem az volt, hogy mindig inkább a magam, mint a sors legyőzésére igyekezzem és inkább a magam vágyait változtassam meg, mint a világ rendjét; s hogy általában hozzászokjam ahhoz a meggyőződéshez, hogy semmi sincs teljesen a hatalmunkban, gondolatunkat kivéve, és így, ha a külső dolgok tekintetében megtettünk mindent, ami tőlünk tellett, az, amit nem sikerül elérnünk, reánk nézve teljességgel lehetetlen.”

Majd így szól Maurois:

— Igen, ezt gondolom én is. Amit nem sikerül elérnünk, reánk nézve teljességgel lehetetlen. Azért mégis csak le kell győzni a várakozás izgalmát. Ez a nap is olyan, mint a többi, dolgozom. Chateaubriand életrajzát írom.

Néhány órával később gratuláló barátok vitték meg a kiváló írónak megválasztása hírért.

A választásnál valamennyi akadémikus megjelent, három ember kivételével. Ezek közül kettő, Lavedan és Henry Bergson beteg volt. A harmadik távolmaradó Franchet d'Espèrey tábornagy volt.

— Ünneplés keretében emlékszik meg a Iasi egyetem Eminescu halálának ötvenedik évfordulójáról. Bucurestiből jelentik: Rövidesen 50 éve lesz Eminescu halálának. A nagy költőről a Iasi egyetem ünneplés keretében fog megemlékezni. Ismeretes, hogy Eminescu az egyetem könyvtárosa volt, de elbocsátották, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy több könyvet elidegenített. Utóbb bebizonyosodott, hogy ez a vád alaptalan volt.

— Ellenőrzik a strandfürdők vendéglői egészségügyi szempontból. Bucurestiből jelentik: Dr Marinescu egészségügyi miniszter tegnap megjelent a Kiseleff-strandon és megállapította, hogy az ottani vendéglő felszerelése nem kielégítő egészségügyi szempontból. A hét folyamán meg fogják tenni a kellő intézkedéseket. A miniszter egyidejűleg utasította az egészségügyi felügyelőket, hogy hasonló inspekciót folytassanak az összes strandfürdőkön.

— Orvosi hír. Dr Hamburg József szemorvos külföldi utjáról visszatért és újból rendel Cluj, Calea Regele Ferdinand 34. sz. alatt.

— Az orvosi és gyógyszerési diplomák revizója. Az egészségügyi minisztériumban dolgozó bizottság közzétette az orvosi és gyógyszerési diplomák revizója eredményének első részét. Az F betűig körülbelül kétszáz orvos és gyógyszerész működési engedélyét kobozta el a bizottság. A közzétett névsorból azonban kiderül, hogy a család diplomásnak minősített orvosok és gyógyszerészek nagy többsége — régóta halott. Jórészt köztisztviseltek megöregedtek és elhunyt orvosokról és gyógyszerészekről van szó, akik természetesen nem nyújthatták be irataikat a revizóra és a bizottság a törvény értelmében megfosztotta őket hivatásuk gyakorlásának jogától.

— Halálhír. Füzesgyarmati Tóth Sándor, a Cluj Mezőgazdasági Bank jiboufi fiokjának nyugalmazott cégjegyző-főnöke életének 74-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát fia: Tóth Sándor kollégának, az „Ellenőr” szerkesztője, Tóth Kálmán, a Minerva Lapkiadóvállalat főtisztviselője, Tóth Miklós író, Tóth Bálint ref. lelkész és leánya: Szűcs Gyuláné és ezek családtagjai gyászolják.

— Egy cluji zenepedagógus oradeai sikerei. Az oradeai sajtó színes tudósításokat közöl Braun Margit zeneitanárnő növendékhangversenyéről. A tanárnő cluji származású, aki az itteni román akadémián szerezte diplomáját. Oradeán, ahol két iskola növendékein kívül nagy számban vannak saját zongoratanítványai is, új módszereket honosított meg a zeneoktatás terén és a sablontól eltérő lendülettel nyilvános bemutatói rendezésében. Tavaly Tonika-Do modern zenepedagógiai módszer bemutatásával hívta fel magára városa zeneértőinek figyelmét, ezekben a Kereskedelmi Csarnok dísztermében tartotta évzáró ünnepélyét hatalmas közönség előtt s azon az első részt sokszólamu gyermekkórusoknak, a másodikikat pedig haladottabb zongoratanítványainak szentelte. Ami azon ban a produkciókat más hasonlóktól megkülönbözteti, az nemcsak jó érzékkel összeállított műsorok, hanem főképp az a sajátos szellem, amiben Braun Margit tanítványai nevelődnek s ami zenezsámaikat élvezetesebbé teszi: a zene szeretetének és átérzésének szelleme. A gyermekkórusok szebbnél-szebb, komoly zenei értéket jelentő kánonjai, majd a zongoratanítványok tökéletes produkciói mind ennek az odaadó pedagógiának a teljesítményei, mely nem elégszik meg a díjjal és a formai eredménnyel, hanem belső átélésre törekszik és arra, hogy tanítványai ne csak gyakorolják, de szeressék, megérték is feladványaikat. A tanárnőt melegen üdvözölte közönsége, melynek sorában már évről-évre ott látjuk a városbeli zeneértők zömét is.

— A forrógövi betegségek kezelésében, különösen napszúrásnál, béluhurtnál és vérhasnál, valamint olyan gyomor-, máj- és lép-bajoknál, amelyek malária kísérletében lépnek fel, a természetes „Ferenc József” keserűviz szerfölött értékes hatást fejt ki. Kérdezze meg orvosát.

— Rövid helyi hírek. Julius 15-től fogva a mangaliai tergerpartot új vasútvonal fogja összekötni az ország többi részeivel. Az új vonal állomásai: Carmen Sylva, Tuzla, Far, Costinesti és Ezerve. — A sinaiai bíróság tegnap zárlatot rendelt el Octavian Goga viládjára. A zárlatot a volt miniszterelnök egyik sógora, Bucsan kérte. Az eset nagy feltűnést keltett országszerte. — Tasiban tegnap a Prut öt halálos áldozatot követelt: Gheleretzki 58 éves chisinaui orvos, Alex Valcu Iasi, Ion Ciobanu ungheni, Enciu Ciotorache bivolari és Chirica Bulancea cetireni lakosok fulladtak a folyó vizébe. — Dobrogeanu buzai diákok három évi börtönrre és két évre a gherlai javítóintézetbe való beutalásra ítélték. Szüleik kötelezték, hogy az áldozat örökösének 400.000 lej kártérítést fizessenek. — Az Ilva Mica és Vatra Dornei közti vonalon egy motoros vasuti szerkocsi Magura és Ilva állomások között elütött egy katonai gépkocsit. A gépkocsi összetört, Cosma Andrei és Closca Ion katonák súlyosan megsebesültek.

A szovjetorosz filmgyártás legnagyobb alkotása A cigányok. Az évszázadokon keresztül nomád életet élő cigányok letelepítését mutatja be A cigányok című hatalmas film. A filmet a ma élő legnagyobb orosz rendező rendezte és abban a legkisebb szereplő is a legnagyobb sztárokra emlékeztet. A filmben a legnagyobb orosz énekesek és kórusok szerepelnek. A film szerdától kerül a Thalia-mozgókban bemutatásra naponta 3, 5, 7 és 9 órakor.

— Rövid hírek mindenütt. Los-angelesi jelentés szerint Howard Hughes hajnali 2 órakor leszállt Wichittaban. — A kanadai Quebecből jelentik, hogy az Ascania angol zászló alatt közlekedő hajó Big-Island környékén elsüllyedt. Háromszázhetven utasát megmentették. Fedélzetén 3 millió dollár értékű aranyat szállított. — A Railway Air Service angol légitársaság létesít egy nyolc üléses gépet, Belfastban felszállás után kigyulladt és lezuhant. A pilóta és a rádióávitási tiszt meghaltak. — Borzalmas kolerajárvány pusztít a kínai Tungcsangcsenben, 25 kilométernyire Kajfengtől. Az áldozatok száma egyelőre ismeretlen.

— Súlyos gépkocsiszerencsétlenség Balca közelében. Balcaból jelentik: A 839-es számú constantai társaságkocsis félszakadást szenvedett a város felé vezető lejtőn. A sofőr minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult, a gép egy kanyarban felborult. Martin sofőr és Vally Wniger 7 éves kislány meghaltak, Aly Malic segédsofőr mindkét lábát törte, a Winger házaspár súlyosan megsebesült, a többi utas könnyebb sebesülésekkel uszta meg a szerencsétlenséget.

— Három napra betiltották az Universt. Bucurestiből jelentik: Az Universt című lapot három napra betiltották, amiért nem tartotta be az időközi közlemények létfenntartási alapjainak ellenőrzésére vonatkozó törvényt.

— Időjárásjelentés. A bucurestgi meteorológiai intézet jelentése szerint a mai napra a következő időjárás várható: Emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, boruló irányzat fokozatosan nyugatról kelet felé, enyhe északi légáramlás, esők az egész országban, hőmérséklet. Ma délelőtt a fővárosban 30 fokot mértek.

PURGEN DR. BAYER

(PURGO) 25 drbot tartalmazó eredeti csomagban, vagy 4 darabot tartalmazó próbadozban az

Ideális hashajtó

— Salamon Etelka vizsgahangversenye. Zenei eseményszámába megy Salamon Etelka hegedűtanárnő évzáró vizsgahangversenye. Ő a kis gyermekek zeneszerelője, ismeri a gyermeklelkék legfinomabb változatát is, pedagógiai módszere mindig ahhoz alkalmazkodik. Ez a módszer minden gyermeknél más és más, nem sablonos iskolai, hanem teljesen egyéni. Innen vannak nagy sikerei, ezért mutat fel fényes eredményeket olyan gyermekeknél is, akik más nevelése alatt semmire sem mentek, sőt hallani sem akartak a zenéről. Meglátszik a gyermekek játékán, hogy nála jókedvvel, vígan tanulnak és szeretik a muzsikát. Ez alkalommal több kis gyermeket mutatott be keddesti vizsgaelőadásán, akiknek mindenikén meglátszott a lelkiismeretes szeretetteljes oktatás. A hat esztendősen igen tehetséges Mann Viorel, aki már a legújabb zeneóvodai módszerben részesült, Rosenberg Tomi, Ferencz Vera, Fülöp Lulu, Goldmann Péterke, Ferencz Noémi, Orbán Kató. A haladottabbak közül Bródi Gábor, Lesmann Ottó, Péter László, Rapaport Bandi, Meisel Bandi, Frisch Viktor és Erich és Krausz Cerike játéka nagy tetszést váltott ki. Bíró Kató, Löbl István már tanulmányaik végefélé közelednek, darabjaikat teljesen kifogástalan művészettel adták elő. Bíró Kató magyaros stílusú darabjával frenetikus sikert aratott. A kísérletet a fiatal zongorista növendékek legkiválóbbjai látták el: Rasenberg Judit, Borsai Uci, Löw Brigitte, Bán Zsuzsa, Rapaport Miklós és a két ismert rutinos kísérő: Braun Éva és Schönfeld Hédi. A termet teljesen megtöltö a szülők és zeneértő közönség lelkesen tapsolt a szereplőknek s melegen gratulált a kiváló tanárnőnek.

— Halálos kimeneteli sorompótragédia Targu-Muresen. Tudósítónk jelentik: Halálos kimeneteli sorompótragédia történt tegnap a targu-muresi cukorgyári átjárójánál, ahol a vasúti sín kezeszti az utat. A reggeli órákban Naznan muresmegyei községbeli falusi szekerek állottak meg a sorompó előtt, de a sorompó le volt eresztve. Egy türelmetlen lovaszszekér tulajdonosa azt követelte Potcov Simion sorompóőrrel, hogy huzza fel a sorompót és a kénytelen volt engedni az erőszaknak, de már az utána következő Dragiciu Gheorghé ökrös szekerét nem akarta átengedni, mivel a sineken a tolatómozdony már egészen közel volt. Az erőszakoskodó öregember azonban ostorral a tehének közé vágott, amelyek erős iramban megindultak a sineken keresztül. Ebben a pillanatban ellenkező irányból nagy sebességgel igyekezett előre egy tolatómozdony. A szekér surka beakadt a mozdony derekába, amely mintegy tíz méterre vonta magával a járművet. A kocsirudja eltört és a szekér a mozdony martaléka lett. Közben a szekérderekből ült Pápu Elisabeta kiesett a szekérből, a mozdony keréke alá került, amelyek összeroncsolták felső lábszárát és tőből levágták mindkét lábát. A szerencsétlen asszony pillanatok alatt kiszenvedett. A kiszállott hatóság bizottság megalapította, hogy a tragédiáért egyedül Dragiciu Gheorghé tehető a felelősség.

— Ismeretlen munkás hullaja a targu-muresi turbinában. Tudósítónk jelentik: Még alig néhány napos a tragédia, amelynek Komjáti Sándor targu-muresi cukorgyári tisztviselő lett az áldozata és már is újabb áldozata van Targu-Muresen a nyári fürdőzések. Tegnap délután a strand mellett lévő turbinában a víz egy uszó testet sodort, amely hol felbukkant, hol eltűnt a habokban. Az uszó teste Pintea dr városi főorvos és Iarnici csendőrkapitány lettek figyelmesek és azt hívták, hogy élő emberről van szó, meggragadták az ismeretlen egyént és kihúzták a vízből. Elkor azonban megállapítást nyert, hogy az uszó testben nincs élet és az már másfél napja fulladhatott meg. A körülbelül 35 éves hiánypos öltözött, mezítalbas és munkáskülsejű egyént nem lehetett megállapítani, mivel zsebében semmiféle igazoló írást nem találtak.

— Julius 11-ikére kitűzték az aradi kisebbségi ügyvédek nyelvvizsgáját. Aradról jelentik: Az aradi ügyvédi kamara július 11-re kitűzte a kisebbségi ügyvédek nyelvvizsgáját. A kérdés körül az utóbbi időben vita folyt, szó volt a vizsgák elhalasztásáról is és ezért a kisebbségi ügyvédek meglepetésszerűen érte a vizsga ily közeli időpontra való kitűzése. Az ügyvédi kamara választmányának határozata értelmében az ügyvédeknek először írásbeli vizsgát kell tenniük és azokat, akik az írásbelin átmentek, engedik szóbelire is. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy a kisebbségek, mely kategóriáit rendelik vizsgára. A kamara vezetősége erre vonatkozóan nem nyilatkozik és azt közölte, hogy az érdekeltek névre szóló meghívást kapnak. Az aradi kisebbségi ügyvédeknek az az álláspontja, hogy a nyelv-vizsgán nem jelennek meg, mert azt törvénytelennek tartják. A kamara választmánya viszont arra az álláspontra helyezkedik, hogy azok ellen, akik a vizsgán nem jelennek meg, fegyelmi eljárást indítanak.

Tihuța magasfekvésű klimatikus üdülőhely. Pension Nierenfeld; több szobával rendelkezik. Orth. kóser konyha, mérsékelt árak. Cim: Nierenfeld, Prundul Bărgului.

— Levegőt is fertőz a veszétség. Párizsból jelentik: Az orvosi akadémián jelentést tettek egy felfedezésről, amelynek hitelességét dr. Renninger és dr. Bailly orvosok ellenőrizték. Favágó parszok az erdőben láttak egy jámbor farkast, amely nem bántott senkit, egészen közel ment két favágóhoz, kezes kutya módjára közeledett és a két parszember lehajolt az állathoz, olyan közel, hogy lélegzetét érezte. A farkas azután bevette magát az erdő sűrűjébe, a két favágó pedig alig ért haza, iszonyú kinok között meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál oka veszétség volt. A két ellenőrző orvos erre elvégezte a következő kísérletet: ketreche zárt két tengeri malac mellett veszétségi bacillussal fertőzött vizet fecskendeztek olyan szórfecskendőn, amely a folyadékot parányi cseppekben bocsátja át és ugyanezt megtették két házi nyulal. Az állatok orrukon beszívták a fertőző folyadékot és rövid idő alatt mutatkoztak rajtuk a betegség, amely néhány órában belül előidézte kimúlásukat.

Felhívás állampolgársági ügyben!

Figyelmeztetünk mindenkit, kinek a bíróság állampolgársági ügyben bármilyen határozatot is kézbesít, hogy a kézbesítés után azonnal mutassa be a kézbesített határozatot a Tanácsadó Irodának (Cluj, Str. Gen. Berthelot 8 d. u. 2—5-ig), vagy ügyvédnek, miután a kontesztáció beadására csak öt nap áll rendelkezésére.

A XXI. kongresszus dönt a zsidó nép sorsáról

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELEKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

UJ KELET *Legújabb hírek*

Letartóztatták a salzburgi játékok megszervezőjét

Bécs, július 4. Hivatalos kommuniké közli, hogy Reul volt salzburgi tartományi kormányzó, a híres ünnepi játékok szervezőjét, bíróság elé állították hivatalában elkövetett hibák miatt és még az Anschluss óta a salzburgi börtönben sanyalódik.

Schuschnigg mégis törvényes házasságot kötött

London, július 4. A Daily Herald levelet közöl mai számában, amelyet Arthur Schuschnigg, Kurt Schuschnigg, a volt osztrák kancellár testvére irt június 15-én egy Hollandiában élő rokonának. Schuschnigg ebben a levélben megerősíti azt a hírt, hogy meghatalmazás útján megházasodott Vera Fugger grófnővel. Arthur Schuschnigg többek között a következőket írja: Kurt helyét töltöttem be meghatalmazással a kezemben az esküvőn. Apánk is jelen volt. Ő rendületlenül megőrizte optimizmusát. Mégis nyugtalanok vagyunk Kurt sorsát illetően, amióta váratlanul bezárták.

Uj polgármester Oradea élén

Oradea, július 4. Az oradeai városháza élére új polgármestert nevezett ki a belügyminisztérium. Constantin Constantinescu törvényszéki tanácselnök polgármester helyébe Carpiniceanu táblabíró került, akit szerdán iktat be hivatalába a vármegyei prefektus.

Büzbombákkal zavarták meg Salamon Béla és Szőke Szakáll vidéki turnéját

Nagykanizsa, július 4. A Nagykanizsán vendégszereplő Salamon Béla és Szőke Szakáll budapesti ismert színművészek társulatának előadását büzbombákkal zavarták meg. Végül is a rendőrség vetett véget a tüntetéseknek.

Életveszélyesen megsebesített egy clujji uriaszonyt a felrobbant szódásüveg

Cluj, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Különös baleset történt vasárnap délután a Str. Cernauti 49 számú házban. Az egyik lakásban lakik Salamon Aurélia urinő, aki néhány ismerőst látta vendégül. A társaságnak hűsítő italokat szolgáltak fel. Egy adott pillanatban az egyik szódásüveg felrobbant és a közelben álló Salamon Auréliát súlyosan megsebesítette. Az uriaszonyt a mentők részletesen első segélyben, majd beállították a sebészeti klinikára, ahol operációt hajtottak végre rajta. Sérülései azonban olyan komoly természetűek, hogy állapota aggodalomra ad okot. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

Hitler Budapestre készül

Budapest, július 4. A Virradat című lap azt a feltételezt keltő hírt közli berlini tudósítás alapján, hogy Hitler szeptember elején Budapestre látogat, hogy viszonzza Horthy kormányzó berlini látogatását. Hir szerint a Führer már előbb akarta viszonzni a látogatást, de ebben diplomáciai események akadályozták. A pesti lap azt is tudni véli, hogy Mussolini szintén szeptemberben látogat Budapestre, egy héttel Hitler látogatása előtt.

Inzultáltak miseközben egy zsidó-származású lengyel püspököt

Varsó, július 4. Mialatt Puder apát a Szent Jakob katedrális rektora, misét celebrált, ismeretlen tettes megsebesítette a vállán és így kiáltott: „Ez egy zsidó!” A támadót kituszkolták a templomból és a rendőrség kellett, hogy megvédi a hívők haragjától. Később megállapították, hogy

az illető Michalszki cipész, akin már régóta az örültség jelei mutatkoznak. Az incidensről szóló kommuniké egyébként megállapítja, hogy Puder apát valóban zsidó származású, de mindig tanuságot tett buzgó lengyel érzelmeiről.

Valenciát éhség fenyegeti

Valencia, július 4. Köztársasági forrásból származó jelntés szerint a nemzetiek repülői ma éjszaka akarták Valencia városát és kikötőjét bombázni, de a légi elhárító ütegek távoltartották a támadókat. Salamanca jelentés viszont arról ad hírt, hogy Valencia veszélyben forog, amennyi-

ben a nemzetiek tengeri és légi haderői valóságos blokádnál tartják a kikötőt, ahová egyre nehezebben tudnak bejutni az élelmiszert szállító hajók. A Havas is megállapítja, hogy a városban óriási méreteket ölt az élelmiszerhiány. A lakosság körében a helyzet egyre kétségbejuttatóbb.

Holnap, szerdán a ROYAL stágermozgóban:
Minden idők legnagyobb és legizgalmasabb kalandorfilmje!

Éjjeli járőr

James Oliver Curwood regénye után. Főszerepben: RIN-TIN-TIN a csodakutya.
Előtte: Híradó és MICKY MAUS.

Ma utóljára: IRORSZAG LANGOKBAN.

FIGYELEM!!!! Tisztviselőknek, munkásoknak és diákoknak kedvezmény!!!!

Ujabb súlyos összecsapások Jaffa és Tel-Aviv között

Jeruzsálemben is feszült a helyzet. Észak-Palesztinában tovább támadnak az arab terroristák

Jeruzsálem, július 4. Lapunk más helyén palesztinai tudósítónk helyzetjelentést közölkül arról a feszültségről, amit Ben Jozsef kivégzése és az arab terror újabb elharapozása idézett elő az egész országban. A legújabb távirati jelentések arra mutatnak, hogy ez a feszültség megnövekedett az utóbbi napokban és súlyos eseményekhez vezetett az ország különböző részein. Az arab terroristák újabb sorozatos támadásai roppant feszült hangulatban érik a zsidó jisuvt, amelyek körében bizonyos csoportok alakultak, amelyek egyfelől a három éves terror nyomán felgyülemlett elkészesedésből, másfelől bizonyos politikai kibontakozás megzavarása céljából is ellentámadásokkal felelnek az arab terrorcselekményekre. Ugyanekkor az angol hatóságok részéről is különböző intézkedések történtek s e pillanatban rendkívül nehéz előre látni a további fejleményeket. A Palesztina sorsáért és jövőjéért aggódó zsidóság mindenestre nagy aggodalommal kíséri a legújabb eseményeket és reméli, hogy a palesztinai zsidóság vezetőinek sikerüljön fog elhárítani olyan eseményeket, amelyek káros kihatással lehetnek a cionizmus ügyére.

Sorozatos támadások — arabok ellen

A Reuter jelenti: Ma délelőtt Jaffa és Tel-Aviv határában több bomba robbant. Három arab meghalt, kettő megsebesült. Jeruzsálem nyugati részének zsidó negyedében egy társaságkocsi ellen követtek el merényletet ismeretlen tettesek. Három arab meghalt, kilenc megsebesült.

Az utóbbi napokban történt merényletek következtében Jaffa és Tel-Aviv egymással határos városrészeiben újabb életbeléptették a zárórát és csak bizonyos órákban szabad a közlekedés.

Súlyos összecsapás Tel-Aviv és Jaffa között

A Havas jelenti: Tel-Aviv és Jaffa lakossága között kiújultak az összecsapások. Több lövést adtak le Tel-Aviv felől az arabokra, egy arab meghalt, kettő súlyosan megsebesült. A két város határvidékén három bombamerénylet történt, melyek következtében négy arab súlyosan megsebesült. A két város között szünetel minden forgalom. Jaffa-

ban igen feszült a helyzet. Az arab kereskedők tiltakozásuk jeléül bezárták üzleteiket. Jeruzsálemben tüntetésre készültek az arabok, de a rendőrség megakadályozta ezt.

Arab terroristák támadásai

Ugyanekkor Észak-Palesztinában újabb sorozatos támadások történtek az arab terroristák részéről. A terrorcsoportok több gépkocsit támadtak meg az országuton. Haifában ismeretlen tettesek bombát dobtak egy zsidó társaságkocsira, de emberáldozatot nem követelt a merénylet. A Karmel hegyén is bombamerénylet történt egy autobusz ellen, de a merénylő célt tévesztett, a bomba nem talált. A haifa-tibériási országuton több lövést adtak le egy autobusra, amelynek sofőre és angol rendőrnője megsebesült. A támadók később egy autobuszt is megrohantak, de ez a támadás nem sikerült. Affikim kolónia közelében a terroristák megsebesítettek egy zsidó sofőrt. Az angol katonaság állandó készenlétben van a terroristák üldözésére.

Tulkaremében a terroristák behatoltak a rendőrség fegyvertárába és elraboltak 22 puskát, nagymennyiségű lőszert és egyenruhát.

Muzulmán kongresszus a palesztinai arabok érdekében

Bagdadból jelentik, hogy az ottani arab Palesztina-bizottság emlékiratot nyújtott át Iran miniszterelnökének, aki keresztülatott Bagdadon. Az irani kormány támogatását kéri a palesztinai arabok érdekében és az Izzam szenthelyeinek megvédéséért. Az egyiptomi Palesztina-bizottság, amely kongresszusra akarja összehívni az arab államok parlamentereit Palesztina ügyében, levelet intézett a szíriai kamara elnökéhez, amelyben meghívja a parlament tagjait a szöbanforgó kongresszusra, melynek időpontját később fogják megállapítani.

Ujabb jeruzsálemi jelentés szerint a tegnapi kilengéseknek négy arab halott és tíz sebesült az áldozata. Jeruzsálemben nyolc sebesült letartóztattak, akiket arabellenes merényletek elkövetésével vádolnak.

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

az erőszak és a fenyegetések előtt, de a „vértől megundorodott pacifistáktól” sem hagyhatjuk magunkat elsodorni. Hogy megkíméljük a világot egy háboru bzozalmaítól, más háborukat robbantanak ki Spanyolországtól Kináig. A spanyol helyzetről szólva, Chamberlain kijelentette, hogy az ő módszere egyenes út a bonyodalmak megszüntetésére és a mérges elemek levezetésére. Ellenfeleim — mondotta — éppen ellenkezőleg, ezeket a nehézségeket akarják ápolni. Kik azok tehát, akik a népe igaz védelmét szolgálják?

A L'Humanité úgy magyarázza Chamberlain beszédének azon kitételét, amelyben szembeszáll a „vértől megundorodott” pacifistákkal, hogy az angol miniszterelnök meg akarja akadályozni, hogy a spanyol események nyomán más államok is háboruba sodródjanak. A lap azonban hozzát teszi, hogy háborut nem lehet elkerülni és megakadályozni oly módon, hogy engednek a támadóknak. Az általános háboru és a demokrácia megmentése csak a támadók elhalkgattatásával éhető el.

Angol és francia intervenció Prágában

Azon híradások nyomán, hogy a prágai kormány elutasította a szudetanémet párt főbb követeléseit és hogy újabb ellentétek merültek fel a tárgyaló felek között, — Londomból és Párizsból ismételtlen különböző diplomáciai akciók indultak meg Prága irányába. Londonban ugyan nem erősítik meg Henlein angliai utjának híreit, de politikai körökben számítanak erre és újabb bonyodalom lehetőségét látják abban. Halifax külügyminiszter hosszasan tárgyalt Masaryk csehszlovák, majd Corbin francia nagykövettel, a csehszlovák ügyben. A londoni tárgyalások folytatásaként Hodzsa miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Anglia és Franciaország prágai követeit, akiket tájékoztatott az újabb eseményekről, míg a követek kormányai álláspontját közölték a csehszlovák miniszterelnökkel.

A Ceteka ügynökség cáfolja azt a hírt, hogy a szudetanémet párt vezetői bármilyen nyilatkozatot is tettek volna a kormány ki-sebbségi statutum-tervezete ellen és azt, hogy megakadt volna a tárgyalások a kormány és a szudetanémetek között. A távirati ügynökség hangsúlyozza, hogy a szudetanémet vezetőket nem ismerik meg a tervezet részleges szövegét és ezért nem is foglathattak állást az ellen. Egy külföldi újságíró kérdést intézett a szudetanémet párt egyik vezetőjéhez, aki azonban kijelentette, hogy nem áll módjában semmilyen felvilágosítást adni a tárgyalásokról és a kormány tervezetéről.

Ujra megindult a petróleumszállítás Mexikó és Anglia között

Mexikó, július 4. (Rador). A Litopia angol kőolajszállító hajó Minatitan kikötőjébe érkezett, hogy petróleumot szállítson be. Az angol-mexikói viszály kitörése óta az első angol hajó a Litopia, amely mexikói kikötőben kőolajat rakoddi be.

— A világ leghosszabb telefon- és táviróhuzalát építik Oroszországban. Moszkvából jelentik: A postai és villamosközlekedésügyi népbiztosság Moszkva és Khabarovszk között a világ leghosszabb táviró- és telefonhuzalát építi 8678 kilométernyi távban. A Halifax-Vancouver vonal, amit eddig a leghosszabbnak tekintettek, 2000 kilométerrel rövidebb. Az új vonal a legmodernebb felszereléssel lesz.

NYARALÁSA alkalmával gyűjtsön a Keren Kájemetnek a vakációs kisperselyben!

NYARALÁSKOR gondoljon a Keren Kájemetre, használjon vakációs kisperselyt!

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMÁSA

—BUN DE IMPRIMAT